

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 18 Noembrie st. v.

Ori-și-cât de interesantă, scirea, pe care ni-o comunică corespondentul nostru din Viena, nu poate să fie exactă.

Ar fi o insultă pentru diplomația germană, dacă am admite, că ea este exactă.

Statele moderne au toate în străinătate propriul lor serviciu de informațiuni, și anume în ceea-ce privește acest serviciu Germania le întrece pe toate. Una dintre marile calități ale principelui de Bismarck e siguranța, cu care își croiesce planurile de acțiune, ear' siguranța aceasta o are tocmai pentru-că e totdeauna bine informat și astfel nu operează cu factori îndoiși, nu se expune la surprinderi. Anume astăzi principele de Bismarck are nenumărate cuvinte de a se interesa de cele ce se petrec în regatul ungar, și dacă se interesează, vrea să fie informat, ear' informațiunile nu 'și-le ia nici de prin diare, nici dela guvernul din Budapesta, ci dela oameni, care știu, cu câtă neîndurare pedepsese „cancelarul de fier“ ori-și-ce minciună, ori-și-ce act de rea credință, dela oameni, care vor și știu să afle adevăratul adevăr.

N'avem deci să stăm cătuși de puțin la îndoială: Principele de Bismarck știe foarte bine, care e dispozițiunea spiritelor în Croația, în Ardeal și în genere în părțile cu populațiune nemaghiară a regatului ungar.

Nu mai rămâne cu toate aceste nici o îndoială, că „Agramer Tagblatt“ a primit din Berlin scirea, pe care ni-o comunică corespondentul nostru din Viena. Dacă însă guvernul Germaniei 'i-a făcut în adevăr celui din Budapesta întrebarea, nu 'i-a făcut-o, pentru-ca să fie dumerit asupra adevăratei stări de lucruri, ci pentru-ca să arete, că știe tot și că actuala stare de lucruri din regatul ungar este și ea pentru Germania un motiv de a-și impune oare-care rezerve față cu monarhia noastră.

Acum, imediat după petrecerea la Berlin a Țarului, scirea aceasta, dacă e adevărată, nu poate să aibă alt înțeles.

De ce oare tocmai acum principele de Bismarck ar arăta cu degetul la una dintre părțile vulnerabile ale monarhiei

noastre, dacă nu pentru-ca să facă presiune și de sigur nu în favorul nostru!?

Nu punem la îndoială bunăvoința principelui de Bismarck față cu monarhia noastră, deși mai ales acum de câte-va zile ea esta pusă la îndoială chiar și de oficioșii noștri. Chiar admitând însă bunăvoința, este lucru de sine înțeles, că pentru Germani interesele Germaniei sunt mai presus de ale monarhiei noastre. Și de aceea nici Germanii în genere, nici conducătorii statului german în deosebi n'au cuvinte de a stărui, ca guvernul Ungariei să-și schimbe politica. Căci politica aceasta, care ne-a sărăcit, ne-a demoralizat și a produs vrajbă până chiar și în armată, a slăbit monarhia noastră, și cu cât mai slabi sântem, cu atât mai virtuos sântem siliți a primi — de voie, de nevoie, — conducerea germană. Ne mai susținem deocamdată ca „aliați“ ai Germaniei, dacă însă lucrurile vor rămâne aici la noi acasă tot precum sânt, în curând „alianța“ aceasta va sămăna mult cu „vasalitatea“.

Cu totul altfel stau lucrurile în ajunul unei conflagrațiuni.

În cazul acesta, dacă ne este răuvoitoare, va profita de învrăjbirea, pe care a produs-o guvernul ungar, ear' dacă ne este în toată sinceritatea binevoitoare, va stărui cu tot din adinsul să se pună cât mai curând capăt actualiei stări de lucruri, să ne împăcăm noi între noi, ca să fim uniți în fața dușmanului.

Urma va arăta, dacă principele de Bismarck profită, ori stăruie ca amic binevoitor.

Deocamdată îi încredințăm numai pe concetățenii noștri maghiari, că scirea dată de „Agramer Tagblatt“, dacă nu este, are neapărat să fie adevărată.

Nu e demult de când principele de Bismarck, după o luptă crâncenă și îndelungată, a intrat la învoială cu Papa Leon XIII. adevărat cu catolicii din Germania. Și cancelarul Germaniei nu s'a sfîit a declara în fața lumii, că a făcut-o aceasta din considerațiune către Austria, aliatul Germaniei.

Minune n'ar fi deci, dacă principele de Bismarck 'lar fi întrebat pe dl Colo-

man Tisza: Cum stați cu naționalitățile!?

Cuvinte ar ave să facă întrebarea aceasta.

Numai dacă cel mai de căpetenie dintre aceste cuvinte nu s'ar resuma în apostrofa: Căutați-vă de treburile voastre și nu vă mai bateți capul cu treburile Bulgarilor!

Dar' — toate aceste sânt vorbe, combinațiuni, presupuneri, — aiurări opoziționale: națiunea maghiară e mare și tare, ea singură e regatul ungar și, răzimat pe încrederea acestei națiuni, dl Coloman Tisza stăpânește cu braț de fier asupra „naționalităților“ reduse la impotență.

Pagubă numai, că nici amicii, nici dușmanii monarhiei noastre n'o cred aceasta, câtă vreme numai Maghiarii și agenții lor o spun: ar trebui s'o spună adevărații oameni de încredere ai „naționalităților“, pentru-ca lumea toată s'o creadă, ear' acestia, câtă vreme dl Coloman Tisza se află în fruntea guvernului, vorbesc ca Generalul Traian Doda, care este aprobat nu numai la Caransebeș, la Arad și la Sibiu, ci totodată și la Zagabria, și la Neoplanta, și la Neutra, — pretutindenea, unde cetățenii regatului ungar nu sânt maghiari.

Dacă e vorba, ca monarhia noastră să se poată impune în afară, să le inspire dușmanilor respect și amicilor încredere, în Budapesta trebuie să fie un guvern, care vrea și știe să reguleze pozițiunea Maghiarilor față cu ceilalți concetățeni ai lor.

Nu noi o ținem aceasta: e forța împregiurării, care o dictează.

Revistă politică.

Sibiu, 18 Noembrie st. v.

Sedința de alaltieri a dietei ungare a fost în cea mai mare parte ocupată prin discuțiunile ce le-a produs proiectul de lege despre monopolul tutunului. Între deosebitele exhibite s'a aflat și o petițiune a partidului independent din Somogy, prin care se cere tragerea la răspundere a fõispanului Tallián. Ministrul de honveđi baron Fejérváry a

presentat proiectul cu privire la contingentul de recruți pe anul viitor și deputatul Vargic, președintele comisiunii judecătorești a treia a prezentat sentența în afacerea alegerii de deputat din Kaposvár, conform căreia casa deputaților a declarat de verificată alegerea ministrului de comerț contelui Széchenyi. În decursul discuțiunii asupra proiectului de lege despre monopolul tutunului, deputatul Helfy a predat în numele partidului independent următorul proiect de conlus: „Proiectul se va înapoia guvernului cu însărcinarea, de a prezenta cât mai îngrabă un nou proiect, pe baza următoarelor principii: 1. Cultivarea tutunului și negoțul cu tutun sânt libere pe teritoriul coroanei ungare. 2. Fabricațiunea de tutun, precum și vândarea fabricatelor de tutun indigene și externe se servă exclusiv pe seama statului. 3. Fiecare producător de tutun solvesce o dare stabilită prin lege pentru cultivarea tutunului. 4. Fiecare consumator de tutun are să plătească o dare de consum de tutun ce va fi stabilită prin lege. 5. Fiecare traficant de tutun e supus contribuabilității. De asemenea a prezentat dietei și deputatul Gullner, în numele opozițiunii moderate, un proiect de conlus, prin care se respinge proiectul guvernului și se predă comisiunii financiare spre a se lucra din nou după instrucțiunile ce le expune în șese puncte. Dl Tisza a vorbit puțin, rezervându-și observările pe ședința următoare, care s'a ținut ieri și în care s'au continuat discuțiunile privitoare la monopolul tutunului.

Oficioasele rusesci au primit, se vede, ordin, de a-și manifesta mulțumirea față cu întrevăderea împăraților în Berlin. Corespondențele ce au deosebite izvoare oficioase asigură în unanimitate, că Țarul e foarte satisfăcut și e de o dispoziție foarte conciliantă față cu Germania. Și se exprimă și convingerea, că apropierea Țarului de curtea din Berlin va ave și anumite efecte de importanță. Un program politic, ce e drept, nu s'a stabilit în Berlin, dar' s'au întemplat de sigur înțelegeri asupra celor mai potrivite mijloace, de a menține și pe viitor bunele relațiuni între cele două imperii învecinate. Ca dovadă, că raporturile dintre Germania și Rusia s'au schimbat înspre bine, poate servi și scirea ce vine din Petersburg, că dl de Giers va demisiona încă înainte de iubileul lui de serviciu (Ianuarie 1888) și va fi înlocuit prin ambasadorul din Berlin Șuvaloff,

Foiața „Tribunei“.

Roma învinsă.

— Tragedie în V acte. —

De **Alexandru Parodi.**

Traducere de I. L. Caragiati.

(Urmare.)

Actul IV.

Cabinetul marelui Pontifex în „Regia.“

Scena I.

Lucius, Caeso, Vestaeopor, doi torționari.

Luciu.

Îndeplinit-ai toate așa precum 'ți-am ȃis?

Caeso.

Întocmai. Pretutindeni, Pontifice-am trimis Lictorii. Toată noaptea gonacii alergară în sus și-n jos, prin toată cetatea și pe-afară. În preajma ei, departe de ziduri, — înzadar: Nu fuse cu puțință nici să le dee măcar De urmă.

Luciu.

Căutarăți acasă, la bunica

Vestalei?

Caeso.

Chiar eu însumi...

Luciu.

Și n'ai aflat?

Caeso.

Nimica...

Luciu.

Și când ai fost?

Caeso.

Ați noapte. Când am intrat la ea, Bêtrâna pe 'ntunec în jețul ei veghia. Deși simți că întru, rămase nemișcată: Cu cotele pe jețu-'i, cu barba răzimată în mâni, sta liniștită; dar' cum își auđi De nume — chipu-'i galbin pe loc învineți, Și deschiđându-și ochii secați, strigă la mine: „Copila mea! o caută chiar Pontifex? Dar' cine? „Vai mie! cine oare să-și fie-apărător. „Când el, nemilostivul, îi stă prigonitor?“ Apoi venind și Galla, bêtrâna îngrozită Strigând: „La templu iute!“ eși călăuzită De roaba ei.

Luciu.

Pe semne că nu știe nimic!

Caeso.

Și eu gândesc.

Vestaeopor.

Stăm bine de tot.

Luciu.

Ce ȃci?

Vestaeopor.

Nu țic

Nimica.

Luciu.

Tot nimica. Vrei dar' a te rēpune?

'Ți-s'a urit cu viața pe semne. Aide, spune: Tu singur, sau cu alții, de cine ajutat, Jertfindu-te pe tine să-ți scapi ai cutezat? Și nu pricep din parte-ți, de unde până unde Atăta jertfă pentru fugari. Degrab' rēspunde, În ce loc sânt fugarii? rēspunde deslușit! Ai dat de scire, Caeso, să vie toți părinții Preoți la judecată?

Caeso.

Am dat, și toți preasfinții S'au strîns alături.

Luciu (Caeso ese).

Bine! — Pe rob luați-ți!

Vestaeopor.

Ear!

Luciu.

De-acuma nu la chinuri, te duci la moarte chiar: Să-ți iei, pentru tăcerea haină, rēsplătire.

Vestaeopor.

La moarte?

Luciu.

Da!

Vestaeopor.

La moarte? De-acum?

Luciu.

Ți vină în fire!

Și cugetă ce scumpă e viața. Nu uita

Că cine-i mort să uită ușor și jertfa ta

E fără preț pe lume; că moartea ta târđie, Precum îți fuse chinul, așjideri o să-ți fie Zadarnică. Gândesce că vinovații tot Nu scapă.

Vestaeopor.

Două zile mai dați-mi. Ađi nu pot Să spun. Dar' jur, stăpâne, poimâne spun — poimâne!

Luciu.

Acuma!

Vestaeopor.

Nu pot.

Luciu. (torționarilor.)

Du-te! Să moară! ca un căne În chinuri. Hai, luați-ți!

Vestaeopor. (adâncit.)

Să mor, când să-și ajung,

Să-și vđă cu ochii visul, și după-ce 'ndelung Am suferit atâtea dureri — să mor acuma Nerēsbunat? — Stăpâne, dă-mi două zile numa, Mai lasă-mi două zile!...

Luciu.

Sau spui pe loc, sau mori!

(Întră Fabiu în fund.)

Vestaeopor.

Nu, nu spun. Hai la moarte.

care totdeauna a lucrat la curtea din Berlin pentru menținerea vechii prietenii între aceste două state.

Organele panslaviste accentuează cu o anumită intenție, că în Berlin Țarul ar fi beat nu numai în sănătatea principelui de Bismarck, ci și într'a generalului Moltke. Aceleași organe scriu, că la cas dacă cunoscutele falsificări de scrisori sunt a se reduce la originea orleanistă, Austro-Ungaria trebuie să fi știut de ele, de oare-ce ea este protectorul principal al Coburgului.

De altminte după o depeșă din Paris, notabilitățile orleaniste respins categoric și cu indignație învinuirile țiarului „Kölnische Zeitung“.

Repășirea lui Grèvy s'a amânat pe mâne. Mâne va publica și „Journal Officiel“ retragerea demisionării cabinetului Rouvier. Vineri se va ține apoi în Versailles congresul pentru alegerea noului preșident al republicii. După refuzarea lui Saussier, numai Freycinet și Ferry mai trec de candidați serioși, de oare-ce radicalul Anatole de Laforge a refuzat de asemenea candidatura cu adaosul, că el este un aderent al desființării senatului și al presidenției republicii. La meetingul partidului revoluționar roialistic au participat vre-o 3000 persoane. Toți oratorii și-au îndreptat atacurile în contra lui Grèvy, în contra parlamentului și mai ales în contra lui Ferry. Un alt meeting socialist ce s'a ținut în aceeași zi în Quartier Grènelle a votat o ordine de zi, prin care se condamnă intrigile oportuniștilor și ale reacționarilor ce țințesc la alegerea lui Ferry și se declară, că o astfel de alegere ar fi „rușinea și ruina Franciei“.

La timpul seu am fost împărțit și noi la acest loc, că Englitera a trimis o misiune la Abyssinia, spre a împedece iminenta ciocnire între Italieni și Abyssinieni. Acestei misiuni i-s'a întemplat, după-cum am fost spus, în primele zile un accident și trebuî să se întoarcă. Acum primesce „Popolo Romano“ următoarea depeșă din Aden: „Consulatul francez a primit din Massanah scirea, că misiunea engleză a fost împedecată în continuarea călătoriei sale spre Adna prin Ras Alula. Există temerea, că Ras Alula a deținut misiunea engleză drept ostatic“.

Procesul Folienilor.

(Urmare.)

Teodor Bechir. E de 28 de ani, însurat, fără avere, nu scie scrie. E acusat pentru a aprinde. Răspunde următoarele: Despre toată treaba nu scie nimic. Seara a ajuns acasă și auzind larmă s'a dus și el la foc. Acolo a fost satul întreg. Casa era arsă când a ajuns el, Ungurul însă nu era mort. Cine l'a omorât nu scie, pentru-că el tot la uliță a stat.

Ginu Miu. E de 19 ani, nu scie scrie. Președ.: Fost-ai pedepsit vre-odată? Miu: Cinstit sfat și cinstiți domni! nu scie nimica! Am fost și eu acolo, dar' n'am vădut nimica! (ris general.) Președ.: Nu asta te-am întrebat, ci fost-ai vr'odată închis? Miu: Bal Președ.: Ortacii tîi dic, că tu le-ai dus veste că Nyerges e închis în casa lui Hollman și că tu ai descoperit

Scena II.

Aceiași, Fabiu.

Fabiu lui Luciu

Rechiamă pe lictori;

Dă-i robului iertare; să-l lase cu viață.

Luciu (mirat.)

Tu, Fabiu!

Fabiu (cu puțină strășnicie.)

Robul ăsta, vîdîndu-și moartea n' a față, O n'fruntă îndărătnic. Dar' cine l'a n'tărit Să ndure-atâtea chinuri? Și oare-afî dovedit Că scopuri vinovate prin lupta lui țințeste? Că răului ajută, nu binelui slugește? De unde scim noi? Poate virtuții e dator Cu jertfa chiar a vieții să-i fie-apărător!

Vestaepor.

Ce vină am? Nimica nu v'am făcut, stăpâne; Nimica nu scie.

Luciu.

Fabiu te iartă; mergi, bătrâne, La templu. Haide du-te d'aici și fă-te om De treabă...

Vestaepor.

(apart.)

Da stăpâne, mă duc. Poimâne vom Vorbî. Preot nemernic! ai dăruit, sêrmâne, O vrednică iscoadă oștirilor dușmane.

(Ese, Luciu face un semn; es torționarii.)

(Va urma.)

rit casa! Miu: Nu e adevărat! Alții vor fi fost cinstit sfat și cinstiți domni! Eu numai atâtea am făcut, că după-ce a pușcat Nyerges pe Miu Nicolae l'am tras cu Pau Peia la o lăture ca să nu ardă, — pentru-că cinstit sfat și luminați domni, mi-a fost neam!

Ioan Mladin. E de 26 de ani, însurat, neunit. Are avere. Pedepsit nu a fost încă. Acusatul încă a ajuns atunci la fața locului, când au fost toate gata. Președ.: Revolverul fost-a la tine? Mladin: Bal De acasă mi-l-au luat gendarmii! Președ.: Se dice, că tu ai slobodit pistolul asupra lui Szücs. Un plumb, care s'a găsit în grumazul lui Szücs se lovește în pistolul teu! Mladin: La mine nu au fost arme. Președ.: Cum dară de-și toate aicea? Mladin: De acasă mi-le-a luat gendarmii! Președ.: Ai revolver? Mladin: Am! Președ.: Și pistol? Mladin: Și! Președ.: Dar' pușcă? Mladin: Și pușcă? Președ.: (i-le arată) Acestea-s? Mladin: Acestea! Președ.: Tu dar' nu ai luat parte la bătaie, nici la aprindere; nu ai pușcat? Mladin: Nu! Președ.: Dar' mâi! Este mărturie, care te-a vădut, că ai dat cu băta în Ioșsa! Este mărturie, care te-a vădut pușcând asupra lui Szücs Gáspár cu pistolul. Este mărturie, care te-a vădut pușcând! Mladin: Cinstit sfat și cinstiți domni! Cum s'a putut să am eu deodată atâtea arme la mine? Aș vrêl să vîd omul acela, care îmi dice în față ca eu am pușcat. Toți mint cinstit sfat și cinstiți domni! Vreau să-mi facă potcă! —

Președintele suspinde pertractarea la 12^{1/2} oare și anunță continuarea pe după ameași la 2^{1/2} oare.

Președintele începe continuarea pertractării la 2^{1/2} oare.

Înainte de toate comunică, că fostul notar al comunei Folia, dl Svetozar Sêrbu, i-s'a prezentat și l'a rugat, că fiind mâne alegere de notar în Folia, să dispună a se asculta acei martori, cari sînt reprezentați comunali — încă astăzi, spre a se pute folosi de dreptul lor la alegerea de mâne. Întreabă deci pe procurorul de stat, că învoiesce-se la aceasta? Dându-și și procurorul învoirea să asculte mai întâiu preotul gr.-or. român:

Mihail Popoviciu și judele comunal actual, Simeon Popoviciu. Amândoi afirmă, că clopotul l'a tras în ziua aceea nefericită Toma Bechir, fără a fi primit vre-o îndrumare dela cineva; ba când preotul a auzit trăgându-se clopotul a alergat la biserică și a oprit tragerea. Se constată apoi, că faniile clopotelor stau slobode, afară de biserică și așa clopotele le poate trage ori-cine și ori-cînd. Se aduce acusatul Toma Bechir și se înfațșează cu martorii acestia. Bechir spune în față lor, că preotul l'a îndemnat să tragă clopotul într'o dungă, — martorii de altă parte îi spun în față, că minte!

Ana Ludvig. Se ascultă asemenea ca mărturie. E o Șvaboaică din Folia, care nici un cuvînt nu scie românește și totuși afirmă a fi priceput, când judele comunal Jumanca a suduit pe un vecin al ei cu numele Fonor, poruncindu-i să iee furca de fier și să vină; unde? asta nu o scie! Bătaia a fost pe la patru ceasuri. Tragerea clopotului a auzit, de vădut însă nu a vădut nimica!

George Dimitrievici. E jude secundar în comuna Folia, și socru acusatului Ioan Mladin. Președintele îi face atent că în înțelesul legii nu este îndatorat a fasiona în contra ginerelui seu, dar' Dimitrievici nu voiesce să se folosească de acest favor, pentru-că și altcum nu scie nimica din toată treaba. Dînsul nu s'a mișcat în ziua aceea din casă.

Maria Wittemberger. E soția jidanului din sat, cu numele Iacob Wittemberger care încă e acusat ca complice, și e în arest preventiv. Nu se folosește nici ea de dreptul de a nu fasiona în contra bărbatului, nu pentru-că nu ar voi aceasta, ci pentru-că nu pricepe — precum nu a priceput nici Dimitrievici — ce e aceea a nu fasiona! La întrebare răspunde, că în ziua aceea ea nu a fost acasă, ci seara la 7 oare a sosit acasă. Cam pe atunci s'a născut și focul și bărbatul ei încă a alergat la foc. Preste puțină vreme s'a dus și ea și l'a adus acasă ca să nu i-se întemple ceva. Ciuta Nica a fost la ea în dușhin cam între 8—9 oare, a cumpărat canfor și spirit, și s'a dus mai departe; Nyerges atuncea încă nu era mort. Pușca bărbatului ei a fost tot acasă, nu a luat-o nime, și e și astăzi acasă. —

Se aduce judele Jumanca și se înfațșază cu Ana Ludvig, care-i spune în față — firesce nemțesce — cum a înjurat pe Fonor și i-a dis se iec furca de fier și să vină. Jumanca afirmă, că în ziua aceea nici nu a vădut pe Fonor dar' se fi vorbit cu el! — Se înfațșază apoi Nica Ciuta cu Maria Wittemberger. Ciuta recunoaște că a cumpărat canfor dela mart. dar' de aci nu s'a dus la foc ei acasă, pentru-că i'a fost mâna umflată. Wittemberger dice, că focul nu a fost departe nici de casa ei, nici de a lui Ciuta; cam la 300—500 de pași.

Se ascultă martorele Simeon Ardelean preot gr.-cat. Povesteste, că eșind seara în calea vailor, pentru-că are o vacă care e de a feta, — ca se nu o lovească cineva cu furca de fier și se peardă vițelul, — a auzit larmă și a mers și el acolo la mulțime, unde a vădut un om mort, ear' ceialalți fugeau, atât Ungurii cât și Românii. Cine au fost, cu numele nu-i poate numi, pentru-că erau toți întorși cu dosul către dînsul. La foc încă a fost (după-ce a dus vaca acasă) a vădut mulțime de popor în curte și pe uliță. A auzit glasul lui Nicolae Miu, dîcînd că „lăsați-l pe mâna mea“ — pre alții nu a vădut. Chinezul a fost asemenea acolo și a strigat: „mîi teiciori nu faceți bine ce faceți“, — dar' ale statului, l-au avut totdeauna nevătămât și

Miu l'a prins de grumazi și l'a scos afară din curte. Alta nu a vădut, nu scie.

Procurorul face atent pe Ardelean, ca fasionarea să se-și-o întărească cu jurămînt. Nu numai pe aceea ce a spus pune jurămînt, ci și pe aceea, că nu a ascuns nimica din aceea ce scie! Se nu-și mînjășcă dară sufletul cu jurămînt fals, pe care-l pedepsește și Dumnezeu și legea!

Ardelean: Ce sciu spun, ce nu sciu nu pot să spun! Am vădut oameni stricînd casa, am vădut și pușci la ei: am cunoscut pe Moise Ciolac, care ședea cu pușca la uliță, pe alții nu! Pușcături am auzit dar' n'am vădut, că cine a pușcat.

Martorul Ilie Jumanca învătător gr.-cat. român în Folia, a vădut oamenii adunați la foc, cu numele pe Ioan Marina, Ioan Sepețian, Nica Ciuta, Moise Ciolac și alții. Ce au făcut nu amvîdut. Se înfațșază Nica Ciuta cu el, și Ciuta recunoaște, că a fost la foc, dar' a stat la uliță, nu a intrat în curte.

Procurorul cere să joare toți martorii ascultați. Tribunalul după scurtă consultare dă loc cererii procurorului, și martorii de sus depun jurămîntul, preoții învătător și judei comunali în limba română, Ludvig Ana și Maria Wittemberger în limba germană.

(Va urma.)

Corespondența particulară

a „Tribunei“.

Cluj 27 Noembrie 1887.

Cestiunea adreselor epistolelor oficioase în sinodul protopopesc gr.-cat. al Clujului.

Sinodul protopopesc gr.-cat. al Clujului ținut în 16 Noembrie a desbătut mai multe obiecte de interes public. Între acestea a fost desbaterea mijloacelor pentru stêrpirea concubinatelor. Este cunoscut, că sub regimul actual, acest rîu social, care roade la rădăcina materială și morală a poporului s'a înmulțit, ca nici cînd sub alte regime. Sinodul a decis, ca preoții în toate Duminecile și sêrbătorile se catechisesse poporului în biserică arătându-i, la toată ocasiunea multele rele ce-i vin din acestea însoțiri rușinoase pentru omenime. Nefolosind aceasta să se scrie și arete cu numele concubinii oficielor civile prin protopopul tractului.

S'a ales asesori la forul protopopesc disciplinar și criminal, apoi la forul matrimonial de I. instanță; — acestia toți se vor propune Prea Ven. Ordinariat metropolitan spre întărire.

Obiect momentuos a fost și desbaterea cumpărării unui regal pe seama fondului cultural al tractului. Este știut, că tractul acesta are realități în preț de peste 3500 fl. v. a., din care se dau ajutoare însemnate la mai multe școale române din tract. Multe din aceste școale singur acestui fond au de a-și mulțumi existența și înfrîerea lor.

Fiindcă acum există și la noi Românii cărți populare prea on. domn protopop tractual a recomandat cu toată căldura preoților tractuali, înființarea de societăți de lectură populare, ca poporul în sêrile cele lungi de earnă se nu-și petreacă timpul cu alte lucruri netrebnice.

Cel mai momentuos obiect însă a fost: „Cestiunea adreselor epistolelor oficioase“.

La desbaterea aceasta au luat parte mai mulți preoți. De pe fața fiecăruia se putea ceti amăriciunea cauzată prin o astfel de ordinațiune a Înaltului Minister reg. ung. de comunicațiune. Această amăriciune s'a dovedit prin declarațiunea solemnă, că mai bine voiesc a plăti din pungile lor cele misere portul postal, decăt să scrie acum la bătrînețe în limba maghiară, pe care o cunosc numai din auzite. Căci este știut că o mulțime de preoți români și-au făcut studiile pe acele timpuri fericite, când țeara aceasta sta în floare și țără limba oficioasă maghiară.

Conclusul adus în respectul acesta Vi-l comunic mai la vale. Aci amintesc, că sinodul a decis ca oficiul protopopesc se plătească portul postal din repartițiune pe tract. Oficiile parochiale între sine și față cu oficiul protopopesc se se folosească de „expres“ și numai în casuri urgente de postă, când portul se va plăti sau din partea privaților, dacă epistolele îi privesc pe ei, sau din casele bisericilor, dacă afacerile sînt pur bisericicesci ori școlastice. Epistolele însă totdeauna se aibă caracter oficios.

Un membru al sinodului.

„Sinodul tractului protopopesc gr.-cat. al Clujului ținut în 16 Noembrie 1887 în Cluj, „cu respect la ordinațiunea Înaltului Minister regesc unguresc de comunicațiune, — comunică numai cu oficiile postale și privitoare la „scrierea adreselor epistolelor oficioase în limba maghiară“.

Considerând, că dreptul de a se folosi bisericile române de limba lor bisericicescă română, atât în viața lor internă bisericicescă cât și în cea externă administrativă, față cu oficiile civili

atunci, când limba oficioasă a statului era limba latină, cunoscută mai mult numai de oficiali, ba și sub cel mai greu absolutism cînd era introdusă în toate oficiile statului limba germană, ba și atunci cînd națiunea română și biserica ei în provinciile de sub coroana Sfîntului Stefan și în specie în Transilvania erau numai tolerate „usque ad beneplacitum principum“.

Considerând, că biserica noastră cu ocasiunea unirii cu biserica Romei în 1700 a pus condițiune sine qua non păstrarea ritului, disciplinei și a tuturor usunțelor bisericii Răsăritului necontrare credinței catolice, și că pe baza aceasta aprobată de împărații și domnitorii de atunci s'a primit „unirea“.

Considerând, că reînființându-se în 1853, metropolia română gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, pre aceasta bula Papei „Ecclesiam Cristi“ de dtul VI-o Kalendas Decembris 1853 emanată cu învoirea Coroanei o numesce expres „Provincia metropolitana graeco-catholica romanicae nationis et linguae“.

Considerând, că îndată după unirea Transilvaniei cu Ungaria, efeptuită contra consensului Românilor cari compun majoritatea acestei țeri, în 1868 dieta Ungariei prin articolul de lege 44, a asigurat și Coroana a sancționat drepturile diverselor naționalități ce constituie acest stat, — considerînd, că aceasta lege asigurază bisericilor drepturile limbii, eară legile posteroare autonomia bisericilor din țeară. Dacă odată bisericile noastre române sînt autonome, și dacă atâtea canoane și legi sancționate și neabrogate asigurază dreptul limbii române ca limbă rituală în viața internă și administrativă externă bisericicescă, ordinațiunea din cestiune a Înaltului Minister regesc unguresc de comunicațiune, cu atât mai virtos apare anti-canonice și ilegală.

Considerând, că însăși motivarea introducerii limbii maghiare pe adresele epistolelor oficioase ce o face Înaltul Ministru reg. ung. de comunicațiune, dîcînd că pentru aceea e de lipsă să se scrie adresele pe epistolele oficioase în limba maghiară ca să se poată controla, dacă epistola conține afaceri oficioase ori ba, — este ridiculă; — de nu cumva pe baza acestei motivări își va lua cutesanța a și sparge epistolele oficioase, pentru-că din adresa ori în ce limbă va fi nu poate amirosi conținutul din lăuntru al epistolelor. Eară de cumva acela este motivul, că amploiații de postă nu cunosc limba română, acesta-i un nou gravamen pentru noi, că dintre atăția tineri calificaiți români, fi ai unei poporațiuni de trei milioane nu sînt primiți în oficiile postale nici câți se poftesc pentru a pute cunoaște adresele epistolelor oficioase, ci aceia sînt siliți a emigra în țeri străine umplînd oficiile statului — și așa și cele postale — cu amploiați, cari nu cunosc limba majorității locuitorilor patriei în contra legii exprese de naționalitate.

Din toate aceste considerațiuni, precum și pe baza dreptății, egalității și frățietății adevărate bucinate atîta de Înaltul Regim reg. unguresc, care neîncetat strigă în lumea mare, că principiile dreptății, egalității și frățietății nu sînt nicăiri în lume ca în Ungaria de respectate, — cu unanimitate a adus următorul

Conclus:

I. Sinodul protopopesc gr.-cat. al tractului Cluj, protestează sêrbătorește contra cestionatei ordinațiuni nelegale a Înaltului Minister reg. ung. de comunicațiune și decide a rămâne firm pre lîngă usul seu de până acum, recunoscut prin bule papale și legi dietale aprobate și sancționate de Coroană.

II. Decide să roage pe Excelența Sa Preasfințitul Domn Metropolitan, ca să binevoiască a convoca în afacerea aceasta un sinod arhidiecezan, din sinul căruia să se facă pași la dieta Ungariei și în cas de lipsă și la Coroană, pentru-ca Înaltul Minister reg. ung. de comunicațiune să se revoace ordinațiunea nelegală și Coroana să ne apere în drepturile sancționate de dînsa.

III. Decide ca acest „conclus“ să se publice în toate foile române, pentru-ca celelalte protopopiate ale noastre încă să facă eventualmente asemenea pași de legală apărare a limbii și celorlalte usunțe străvechi și legiuite ale bisericii noastre române gr.-catolice.

Cronică.

Monarchul nostru a luat parte și altăieri la vîntoarea de vulpi organizată de aristocrația maghiară. Pe la 12 oare M. Sa s'a întors la Gödöllő.

Numiri. Președintele tribunalului reg. din Satmar-Nemeti a numit de servitor la judecătoria cercuală din Șomcuta-mare pe servitorul suplent dela aceeași judecătorie Vasile Andreica.

Furnizare de material pentru prima cale ferată ungară-galițiană. În urma unei înțelegeri din partea direcției primei căi ferate ungară-galițiene, camera comercială e pusă în poziția de a putea da informații publicului interesat asupra furnisării de material pentru acea cale ferată pro 1888. Se va furniza: 16.000 chilogramme petrolu, 25.000 chilo. ulei de păcură, 3000 ch. ulei de in și 1000 ch. ulei de terpenin. Termenul tocimirii ofertelor e 22 Decembrie a. e.

Adunarea generală a despărțimentului I al reuniunii învățătorilor români din districtul X Brașov, este convocată pe 4 Decembrie a. e. în sala hotelului „La Soare” din Satulung.

— Adunarea generală a reuniunii învățătorilor români din despărțimentul I Brad, este convocată pe ziua de 20 Decembrie a. e. în sala gimnasiunii români gr.-or. Se vor ține mai multe conferențe pedagogice.

— Adunarea generală ordinară a reuniunii de lectură „română-sârbă” din Orșova, se convoacă pe 13/25 Decembrie a. e. la 3 oare d. a. la care sînt toți membrii ei poțitiți a participa.

Promovare. Compatriotul nostru Petru Șpan trecu astăzi la facultatea filosofică a universității din Iena doctoratul, obținînd nota „cum laude”. Tesa scripturistici înaintată este din tîrîmul pedagogic și poartă titlul: „Die Fortbildung der Pedagogik Herbarts durch Ziller.”

Direcțiile ferate ale căilor austro-ungare au lărgit bazele societății de asigurare pentru accidente de drum de fier. Despre eficacitatea acestei instituții vorbesc faptul, că pentru un accident întîmplat în anul trecut la Mödling, unde găsiseră moartea 5 persoane și fuseră rănite 41, societatea plătiase 313.654 fl.

Limba rusească în Dalmația. În ședința din urmă a dietei provinciale din Dalmația, deputatul Bacotici în numele coreligionarilor se politici a stăruit pentru introducerea obligătoare a limbii rusești în școlile secundare din Dalmația.

O bandă de cămătari a înființat de curînd în Budapesta o bancă sub numele de „Asociațiune maghiară de credit și de economii”. De vre-o câteva săptămîni încoace primii poliții plîngeri în contra acestei bănci. Dilele aceste se prezintă un funcționar de poliție împreună cu judele instructor în localul acestei bănci, revădu cărțile și cassa băncii, pe baza cărei revisuiri au dispus numai decît încuierea localităților și au arestat pe directorul băncii Dr. Iuliu Gyurgyik și N. Gelb și pe agenții Max Weltner, Isosif Fodor și Martin Fuchs. La cassă s'a aflat suma de 29 fl. 50 cr.

Regele Danemarcei în Viena. Ieri noapte a sosit cu tren expres în Viena regele Cristian din Danemarca. El călătorește incognito sub numele de contele Falster, și e însoțit de doi adjutanți; ieri înainte de ameați el a și grăbit la Penzing, ca se viziteze pe fiica sa, principesa Tyra de Cumberland.

Intrunire de țerani în Viena. Alaltăieri s'a ținut o intrunire de țerani în Viena sub președința țeranului Steininger. La această intrunire au luat parte aproape 300 de țerani. Rezultatul intrunirii a fost o mulțime de petițiuni adresate autorităților administrative și executive din Viena. Intre altele intrunirea cere ca statul să convoace un congres economic, să înființeze un fond pentru ajutoare economice. Consiliul imperial s'a trimis o petiție, pentru înființarea unei bănci țerănești și spre acest scop intrunirea cere deocamdată 100 milioane de florini.

„Cavalerii nopții.” Bietul „Kolozsvar” nu mai scapă în coloanele sale de sinucideri și de bețivi. Pagina a doua și a treia a oficiosului este imbulzită de „Cavalerii nopții” din Cluj și se plînge de corupțiunea și demoralizarea capitalei Ardealului, care dă un tablou prea palid despre progresul cultural al reședinței aristocrației maghiare ardelenice. — Se vede, că „kultur-egylet”-ul nu răspîndește prea multă cultură apuseană între membrii sei.

Un surdo-mut la tribunalul din Arad. Dilele trecute judecătorul de instrucție din Arad a ascultat depunerile unui surdo-mut, acusat pentru-că ar fi furat 10 fl. Investigația a ținut aproape două oare, — după-cum ne spune „Aradi Közlöny” — dar' surdo-mutul difiicil în ale sale a protestat energetic în contra învinovățiilor. Apărarea surdo-mutului a produs un haz general; în urmă vîdînd tribunalul că n'o poate scoate la cale cu dînsul 'l-a concediat pe motivul, că acusatul ar fi în stare abnormă și prin urmare nu cunoaște gravitatea faptului comis.

Unde-l vîd, taber pe el! Scie deputatul Béla Komjathy, că „fuga e rușinoasă”, dar' când dai de frică nu-ți mai stă în gînd rușinea. De asta s'a convins Komjathy chiar Duminecă în Czegléd, căci, făcînd o excursiune pînă în orașul acesta la prietini sei, a asistat și la celebrarea liturghiei în biserica reformată de acolo. În decursul misei, ce s'e vede? La un sîmndat de un cetățean din Czegléd, toți credincioșii au eșit din biserică și au lăsat în lăuntru numai pe preot și pe Komjathy. A fost acenasta numai începutul. Komjathy a vîdut ce s'e prepară; preotul, vî-

dînd, că el n'are ce sta în biserică fără popor, a eșit și dînsul, lăsînd pe deputat în biserică singur-singurel ca un cuc. Mulțimea furioasă a întregului popor aștepta la portal să ese Komjathy; dar' el scia bine, că numai la pîruală și la trîntituri poate să ese, deci a închis ușa bisericii și s'a retras în altar. Asediul a ținut patru oare; poporul aștepta mereu, dar' Komjathy a fost atît de curajos să nu se predee și astfel a stat închis în altar dela 10 oare pînă la 2 după ameați. Așa se vorbește, că demonstrațiunea a fost pusă la cale de unii agitatori din Czegléd; poporul era furios și poliția n'a putut să împrașce cetele fanatisate. A venit gendarmierie și în urmă o companie de soldați, cari toată ziua au cutriat stradele. Komjathy a fost mîntuit cu fuga prin prietini sei, într'aceea seară el deja era în Budapesta! Așa a pătît-o, căci poporul din Czegléd e adus în stare, că, ori-unde ar vedea pe Komjathy, s'e tabere pe el!

Ce făceau oare sfinții din icoane? Se maghiarizează Roma, nu alta! Eată ce telegramă primesce „Budapester Tagblatt” din Vatican: „Pontificele a primit Sămbătă în audiență pe primaticele Ungariei Simor. După dînsul au fost primiți episcopii: Schopper din Rosenau, Császka din Cips și Dulanski din Cinci-biserici. Duminecă a celebrat în biserica sf. Petru misa, episcopul Schopper, ear' după finirea liturghiei a ținut canonicul Ladislau Palotay din Oradea-mare o predică în limba maghiară”. Pentru cine? Minunată și mult inspirată de duhul sfînt trebuie că a fost căzania, dar' mare îi e mirarea, cum s'au putut învol sfinții Vaticanului cu „magyar Isten”-ul?

Scărbă din pricina lui Coquelin. A venit Coquelin în Budapesta și s'a dus, dar' în urma lui n'au rēmas lucrurile tot așa cum au fost, din cauza lui s'a scornit scărbă, ceartă, posnă și era gata să se întempele moarte. Cum adecă? Unul dintre cei mai buni teatraliști ai operei naționale a fost întrebare odată de Coquelin, care sînt cei mai buni și mai distinși artiști la teatrul budapestan? Întrebatul a răspuns așa și așa și între altele și-a exprimat o părere cam defavorabilă asupra unei actrițe dintre cele dintăiu dela opera. Actrița a auzit, s'a simțit vătămă și a provocat prin un amic al seu de casă pe colegul seu la duel. Provocatul și-a retras vorbele, duelul nu s'a întemplat, dar' de atunci domnesce o ferebere continuă între teatraliștii din Budapesta, s'au format partide și se vorbește de o afacere serioasă, care o să încerce trebile „linișite” ale teatrelor din capitală. *Hocus-pocus!*

Omor și jefuire. Dîrului „Pester Lloyd” i-se scrie: Ieri noapte a fost atacat fabricantul de zăchar Alexandru Altenburg pe stradă de cîtiva oameni mascați. El a fost ucis cu pumnale și cadavrul i-a fost aruncat într'un șanț, după-ce lotrii l'au jefuit de toți banii cîtî îi avea la sine.

Alteța Sa Regală principele de Nassau, unchiul M. S. reginei României e de două zile oaspele curții regale române.

Serată literară la regina României. Luni după ameați regina României a avut o adunare literară și musicală. Dl Diaz de Soria a cîntat cu măiestria-i cunoscută fragmente din Stradella, ear' d-ra Maria Văcărescu a recitat versuri compuse de d-sa. Regina a primit lumea în salonașul de lîngă grădina de eamnă, o minune de rinduială și frumseță a plantelor.

Industria română. Cetim în „Democratul”: Joi 13 a. e., dl P. S. Aurelian, ministrul lucrărilor publice, a sosit cu trenul de dimineață la Ploiesci, spre a visita câteva fabrici și ateliere industriale dela Ploiesci. Este cunoscut dl Aurelian ca singurul dintre miniștri, care are specialitatea de economist, în care calitate a luat parte la alcătuirea tarifului autonom și a figurat ca președinte al comisiilor pentru încheierea de convenții comerciale; astfel, că venirea d-sale de astădată a fost în scopul de a se convinge de mersul industriilor de aici, cari și-au luat înființarea ori dezvoltarea în urma aplicației tarifului autonom. Însoțit de reprezentanții județului și comunei, dl Aurelian a vizitat 10 fabrici și ateliere. Expunîndu-i-se produsele fiecărei fabrici, dl Aurelian s'a întreținut cu proprietarii lor, întrebîndu-i de când datează fabrica, ce număr de lucrători întrebuințează și dacă acestia sînt Români sau străini, cît produce pe an aproximativ, unde desface produsele, ce greutăți întîmpină și altele. Mulțumit de cele ce a constat, a încurajat pe numiții industriași, spunîndu-le, că tot începutul este greu și că s'e nu se descurajeze nici un minut. La toți s'a arătat în fine cu interesul ce are un guvern, care privește cu ochi buni această mișcare industrială, dar' nu s'a pronunțat asupra intențiilor ce urmăresce. Cu trenul de după ameați dl ministru Aurelian s'a întors la București.

Conflict între guvernul bulgar și compania baronului de Hirsch. „Correspondance de l'Est” publică în ediția sa de seară următoarea corespondență din Varna cu data de 17 Noembrie: Ați dimineață, din ordinul guvernului bulgar din Sofia, s'a început a se pune un al treilea fir telegrafic pe stâlpii ce aparțin liniei drumurilor de fier Rusciuk—Varna (consorțiu baronului Hirsch) fără a se fi cerut mai întăiu voie dela companie. În momentul cînd lucrătorii au început lucrările, șeful gării din Șumla, Road, a telegrafat cele ce se petreceau domnului Paulus, directorului liniei Rusciuk—Varna. Acesta l'a invitat să împedea

lucrările și sosi la fața locului cu cel dintăiu tren. La sosirea sa, dl Paulus găsi pe prefectul Șumlei cu o companie de soldați, cari protegiau lucrările începute. D-nul Paulus a declarat, că guvernul lucrează în contra legilor de capitulație, dar' prefectul răspunde, că a primit ordin din Sofia și că va executa lucrările, de ar fi nevoie chiar să întrebuințeze forța armată. Firesce că atunci nimeni nu s'a mai împotrivit, și lucrările urmează înainte. Dl Paulus a adresat o protestare cătră consulatul austriac.

Regina Sêrbiei în primejdie. Regina Natalia, care se află în Florența, a fost zilele trecute în mare primejdie. Căii dela trăsura, în care se plimba cu o damă de onoare s'au spăriat și dacă regina și însoțitoarea ei n'ar fi avut prezența de spirit s'e sară din trăsura la vreme, o mare nenorocire putea să se întempele. Altă neplăcere nu i-s'a întemplat reginei, decăt că a fost silită să se întoarcă acasă pe jos.

Un discurs între cer și pămînt. Dilele acestea, după-cum spun diarele engleze, dl Douglas Pyne, membru irlandez al camerei comunelor a ținut un discurs în condiții extraordinare. Dl Pyne, sciind că există în contra lui un mandat de arestare, s'a baricadat în castelul lui dela Lisfinny, zidind toate porțile, așa că nu se mai poate intra și eși din castel, decăt prin o deschidătură la o înălțime de 80 de urme dela pămînt. Sămbăta trecută, mai multe deputații ale ligei naționale irlandeze se duseră să facă o manifestație dlui Pyne. Acesta se urcă într'o ladă susținută de un scripete pînă la o înălțime de 15 urme deasupra pămîntului și de acolo ținut un discurs manifestațiilor, declarînd, că consideră arbitrar mandatul de arestare în contra lui și că va rezista cît va pute în contra ori-cărei încercări a poliției de a-l aresta.

Bibliografie. „Romänische Revue”. Sერიe periodică, politică-literară. Apare odată pe lună în Reșița. Anul III. Fascicolul X și XI. Cuprinsul: Kultur oder Magyarisirang. — Die Romänen und der ung. Reichstag. — Der König in Siebenbürgen (din „Tribuna”). — Rundschau. — Die Chronik des Huru de Sim. Mangiuca. — Empirische Psychologie, dare de seamă de Stefan Velovan. — Der Flattergeist, poveste din popor de S. Fl. Marian, tradusă de Lucrerea Frentiu. — Schönes Kind de V. Alexandri, tradusă de Eugen Müller. — Das Geheimnis de Mathilda Poni, tradusă de poeta însuși. — Mogărzea und sein Sohn după P. Ispirescu, de Petru Broșteanu. — Iacob Muresianu. (Necrolog.) — Litteratur un Kunst. — Inserate.

Rectificare. În corespondența „Munții-Apuseni”, de dto 9 Noembrie v., apărută în Nr. 257-58 ai „Tribunei” s'e se cetească în loc de: „George Baritiu”, „Victor Baritiu”, ear' în loc de: „amicus Plato”, amicis Pluto.

Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura popo- rului român.

Nr. 486/1887.

Proiect de regulament
pentru cursul complementar, împreună cu școala
cică de fețe, susținută de Asociațiunea transilvană
pentru literatura română și cultura poporului ro-
mân în Sibiu.
(Urmare din nr. 262.)

II. Dispozițiuni speciale privitoare la planul de învățămînt.

§. 10.
Doctrina religioșii.
Conținutul repetițiilor din acest obiet de
învățămînt se va satori prin autoritățile bisericilor
competente.

§. 11.
Limba maternă, 3 oare pe săptămână.
a) Din gramatică: Înțășirea speciilor
de qiciri (construcțiuni) prin exemple și anali-
sarea aceloră, logică și gramaticală;
b) Din stil: Ceteira de modele de nara-
țiuni, descrieri, epistole și alte compozițiuni stilare,
menite pentru afaceri din viața practică. Repro-
duceri din acelea și concipiări (produceri) libere,
după modelele date;

c) Din literatură: Înțășirea prin exem-
ple bune a speciilor mai importante de pro-
ducte literare în prosă și în versuri, încăt se află
din literatura română și încăt nu, din alte litera-
turi, pentru a se face elevelor cunoscută natura
aceloră. Ceteira unora din acelea produse lite-
rare, cu scop de a se desțepa în eleve interes
pentru asemenea lectură și de a li-se promova
prin aceea totodată și cultura estetică și morală.
Pentru realizarea acestui scop se vor da elevelor
explicări verbale și reale pentru înțelegerea con-
ținutului pieselor, apoi vor fi puse elevele să
arete, sub conducerea învățătorului, cursul logic
al ideilor din piesele cete, precum și caracte-
ristica persoanelor și a situațiilor, ce se pre-
sintă în acelea. Elevele se vor deprinde prin
declamări și de a preda piesele literare, nu numai
după înțeles, dar' și în mod estetic și retoric. În
fine pre lîngă lectura de piese literare, se vor
comunica elevelor și date din istoria literaturii și
din biografiile scriitorilor.

§. 12.
Limba maghiară, o oară pe săptem-
mână.

Analise gramaticale și logice pe baza cărții
de lectură, declamări de poezii și de descrieri și
biografii. (Va urma.)

Din public.*)

P. T.

Indemnat fiind din foarte multe părți a scoate la lumină cîntecel populare și totodată a le arangia și pentru Piano forte, pe cari le adun acum de un șir de ani, n'am găsit altă cale mai bună și mai favorabilă scopului a le pute lăși cît mai mult, decăt pe cea diaristică și așa m'am decis a eda un diar musical sub numele

„Musa română”.

Acest diar își are de scop, pe lîngă res-pîndirea cîntecelor populare-naționale, a astupa și lacuna atît de simțită la publicul nostru musical, mai cu seamă la arangierea de concerturi, serate musicale etc., neavînd pentru astfel de ocașii piese romănesci acomodate, și își ea de directivă a delătura acest gol, prin aceea, că publică piese de salon și de concert, lucrate din cîntecel populare, ușurînd astfel ori-cărui pianist de a pute alege și executa la ocașii și piese romănesci.

„Musa română” va apără cu începutul lui Ianuarie st. v. 1888 în fiecare lună odată, în cart mare pe hîrtie groasă și frumoasă, și va conține fiecare broșură două coale tipar de note frumos imprimate. Programa foaiei va fi cam de următorul cuprins:

- cîntecel și hore populare arangiate pe pian;
- piese de salon, din cîntecel populare, arangiate pentru pian, în formă de: Fantasie, Capriciuri, Rapsodie, Concerte etc.;
- cîntecel populare și originale pentru voce cu acompaniament de pian;
- piese de dans pentru pian pe 2 și 4 mîni;
- cîntecel bisericesci arangiate pentru cor bărbătesc (partitură);
- piese romănesci pentru violină și flaută, cu acompaniament de pian.

Partea literară de fața primă și ultimă a foaiei va avē următorul conținut: biografia a musicilor străini și români, articoli, notițe, cronice, poezii populare etc.

Prețul abonamentului: pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

România și străinătate: pe un an 30 franci, pe șese luni 15 franci, pe trei luni 7 fr. 50 bani.

Iacob Muresianu,
prof. de musică.

„Stim. Domni, Doamne și Domnișoare, cari vor primi acest apel sînt rugați de al face cunoscut mai departe, a colecta abonanți și a grăbi cu trimiterea listei cel mult pînă la 28/16 Decembrie 1887 sub adresa: Iacob Muresianu, profesor în Blaj (Balázsfalva), deoarece din cauza speselor mari, foaia se va tipări numai în atâtea exemplare cîtî abonanți vor fi prenotati.”

*) Pentru cete cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

Prețul ieftin le-a făcut accesibile pentru toți, și acestei împregiurări au de a mulțumi pilulele elvețiene ale apotecarului R. Brandt favorul lor de astăzi ca medicament de casă la tulburări de congestiuni. Se capătă a cutie de 70 cr. în apotecă, și s'e fie omul totdeauna cu bîgare de seamă la subserierea proprie a lui R. Brandt. Se avertisează în special de multe falsificate de pilule elvețiene ce există în Ungaria, și cumpărătorii nebăgători de seamă vor avē a-și atribui lor înșiși dauna ce vor avē-o.

Posta ultimă.

Viena, 29 Noembrie n. O scire ce o primesce din Paris „Kreuzzeitung” atribue crisa presidențială intrigilor rusești și orleaniste. Crisa nu înseamnă altceva, decăt intrarea Orleaniștilor în luptă, spre a le pregăti calea pentru tronul regesc prin alegerea unui president devotat lor.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 30 Noembrie n. Negocierile privitoare la fabrica de arme și de munițiune s'au terminat definitiv. Îndată-ce societatea va fi constituită se va prezenta proiectul de lege special.

Mai multe foi înregistrează faima senzațională, ce circulează în cercurile parlamentare, că în galeria națională de tablouri s'au descoperit abusuri în privința căror s'a ținut și un consiliu de miniștri. În casa deputaților a anunțat Polonyi o interpelațiune. După informațiunile private ce le-a primit dela ministrul de instrucție și dela Francisc Pulszky, Polonyi a declarat, că nu prezintă ađi interpelațiunea. Afacerea se reduce la aceea, că astă-toamnă a fost Francisc Pulszky silit să-vîndă obiectele de artă ce formau proprietatea lui privată.

Comisiunea de incompatibilitate a hotărît, ca deputatul Traian Doda se mai fie odată provocat a-și prezenta mandatul, fixîndu-se ultimul termen pe ziua de 12 Decembrie n.

München, 30 Noembrie n. Directorul de bancă Jerusalem a fost aflat mort într'un hotel de aici.

Redactor responsabil: Adrian Cașolțanu.

Economie.

Piața din Sibiu, 28 Noembrie. Grâu hectolitra 74—80 chilo fl. 4.60 până fl. 5.40, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 3.40, până fl. 4.20...

Piața din Făgăraș, 25 Noembrie. Grâu frumos hectolitra fl. 5.— până fl. 5.60; grâu mestecat fl. 3.50 până fl. 4.—; secăra fl. 3.20 până fl. 3.30...

Cursul pieței din Sibiu

Table with 4 columns: Valori, Cump., Vând., and another column. Rows include Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusești.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

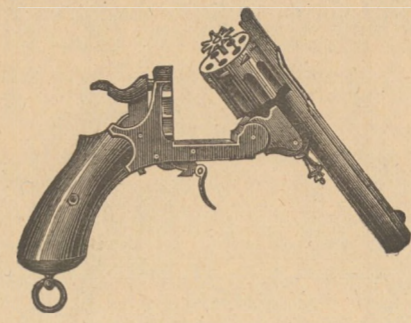
Table with 5 columns: Vendedorii, Cumpărătorii, felul, hectol., prețul lei în aur. Rows include Sarlo, Emberico, V. Sassu, Sgardeli, L. Maris, Nichiforescu, Frischman, Wechsler, Milla, Dobrescu.

Bursa de Budapesta

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include Rentă de aur ung., Impurumul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., etc.

Bursa de Viena

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include Rentă de aur ung., Impurumul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., etc.

Carol F. Jickeli

în Sibiu trimite la cerere franco și gratuit lista prețurilor ilustrată despre puscii, revolve, părți constitutive ale armelor, cartușe, capsule, recușite de vânat și de duel.

Se caută o Menageră

carea scie fierbe bine. Informațiuni la administrațiunea „Tribunei“.

Veritabil numai cu aceasta marcă de fabrică. Elixirul de putere pentru nervi al profesorului Dr. Lieber

spre vindecarea durabilă a celor mai cerbicioase boale de nervi, în special a gâlbînării, durerii de cap, a sentimentelor de spaimă, a migrenurilor, a bătăturii de inimă, a durerilor de stomach etc.

Scut în contra iernii!

Frumos! Cald! Elegant! Ieftin! Impermeabil în contra frigului și a umezelii sunt Jachetele mele entent de eamnă pentru domni și dame

produse de cea dintâiu fabrică de jachete de dame și domni din Viena, pentru ne mai pomenitul și de necrețutul preț ieftin de numai

fl. 1.80

Jachetele mele de eamnă pentru domni și doamne sînt cea mai călduroasă și totodată cea mai sănătoasă îmbrăcăminte, căci ele țin corpul cald, scutesc de răceală, se dau după ori-ce trup și produc prin colosala lor efinătate senzație generală.

20,000 bucăți s'au vîndut deja.

Ori-cine, care voește să aibă o jachetă frumoasă, călduroasă și trainică, se comandeze numai decăt, deoare-ce sosesc comande în massă și în cel mai scurt timp se va vinde întreg depositul.

Singur și unic a se procura: negustoria de export de jachete din Viena

J. HEMMER, WIEN, III., Krieglstrasse II.

La comande ajunge însemnarea, dacă are să fie mare, mijlocie ori mică. Expedări pe postă în toate părțile lumii în restimp de 24 oare pre lungă rambursă ori trimiterea înainte a prețului.

Librăria

Henric Zeidner, târgul grăului Nr. 554 în Brașov,

Succesor al librăriei

H. Dressnandt, târgul grăului Nr. 556 în Brașov,

se recomandă cu asortimentul lor bine provăduț cu cărți, musicalii, charte geografice, globuri, produse de arte, tablouri, reviste, foi periodice și diare. Cele ce nu se află la dispoziție, se comandă în timpul cel mai scurt, ori-unde s'ar afla, cu prețul fix original.

Comandele făcute de dinafară se efectueșc prompt prelîngă rabate corespunđuțoare.

Totodată atragem atențiunea onor. public binevoitor asupra edițiunilor următoare apărute:

Table listing books and prices: Basmele Românilor, Budiu Paul, Căntece de Irođi la nascerea Domnului, Dogariu D. și Dariu I., etc.

Table listing books and prices: Lengeru I., Moianu George, Moldovan S., Pop Nicolau Dr., Tacit I. Corneliu, Brandner A., Paba F. Z., etc.